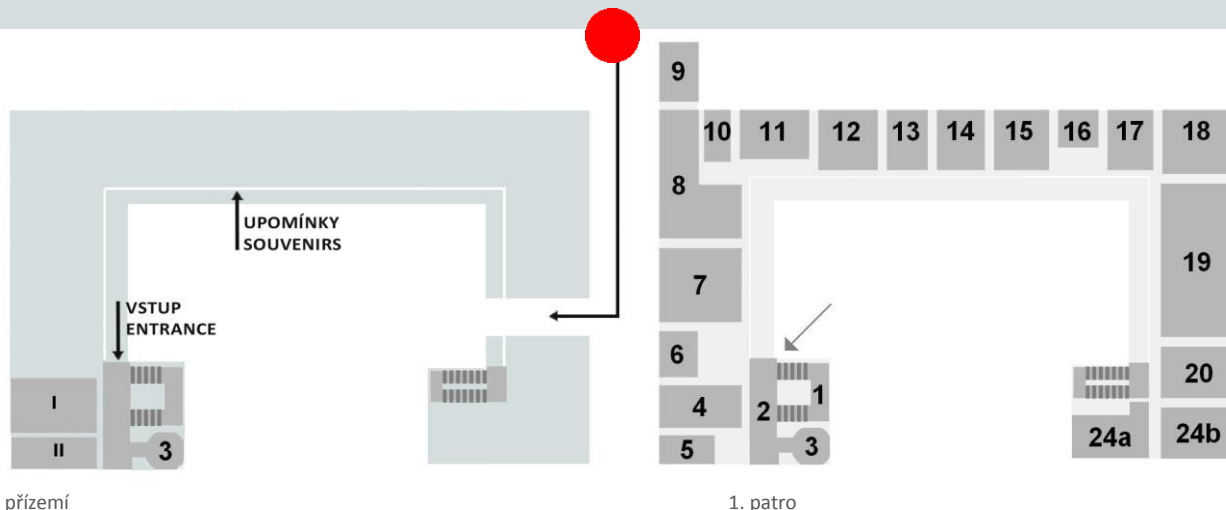

STÁTNÍ ZÁMEK OPOČNO

stručný popis expozic

přízemí

1. patro

ETNOGRAFICKÁ HALA (I, II)

Etnografické sbírky v úvodní hale byly shromážděny jedním z posledních majitelů opočenského zámku Josefem II. Colloredo-Mansfeldem. První část expozice (I) je věnována exponátům africkým, pocházejícím zejména z dnešního Jižního Súdánu. Získány byly během loveckých výprav „safari“, které tehdejší majitel Opocna podnikl v letech 1901 a 1902. Jedná se např. o trofeje africké zvěře či umělecké výrobky i předměty denní potřeby domorodého obyvatelstva (kmeny Bakota, Guro, Dan aj.). Mezi exponáty z mahdistického povstání zaujímá přední místo prapor s arabským textem oslavujícím Alláha a vůdce povstalců Mahdího.

Do druhé části etnografického sálu (II) byly soustředěny exponáty ze Severní Ameriky. Oděvy prérijních Indiánů, keramika a košíkářské práce kmene Pueblo nebo lovecké pomůcky a modely totemů vyrobené kmeny ze severozápadu kontinentu. Výpravy do Ameriky uskutečnil Josef Colloredo-Mansfeld v letech 1904 a 1905.

SCHODIŠTĚ (1), CHODBA V 1. PATŘE (2), KAPLE (3)

Schodiště lemují dřevcové a palné zbraně 16. až 19. století. Na velkých plátnech je Opocno počátku 18. století.

Nábytek na chodbě v 1. patře je převážně neoslohový. Portrét (naproti schodišti) zpodobňuje Adama Erdmana Trčku z Lípy, syna posledního českého pána na Opocně, Jana Rudolfa Trčky. Adam Erdman byl zavražděn spolu s Albrechtem z Valdštejna v Chebu v roce 1634. Velký portrét u arkády zachycuje podobu prvního majitele z italského rodu Colloredo, Rudolfa. Colloredové (později Colloredo-Mansfeldové) zámek vlastnili až do druhé světové války.

Z chodby lze nahlédnout na oratoř kaple sv. Anny. Pochází z doby úprav vedených architektem Alliprandim, které ač barokní, zachovaly zámku renesanční ráz.

PRACOVNA (4), PÁNSKÁ LOŽNICE (5)

Současná podoba interiéru pracovny pochází z počátku 20. století. Dřevěné táfování stěn ze století devatenáctého. Velký deskový obraz (po levé straně) zvaný Žerotínský epitaf byl namalován na paměť úmrtí syna Jana Jetřicha ze Žerotína. Jedná se o významné dílo středoevropského malíře z roku 1575. Dvanáctiletý Ježíš mezi učenci (naproti epitafu) je dílem následovník slavného holandského malíře Hieronyma Bosche. Po obou stranách dveří stojí komody ze 17. století původem z Itálie.

Z pracovny je možné nahlédnout do pánské ložnice vybavené nábytkem z období romantismu.

KUŘÁČKÝ SALÓN (6)

Instalace kuřáckého salónku se zaměřuje především na historické sklo a porcelán. Sklo benátské bylo vyráběno na ostrově Murano již ve 13. století, nejstarší benátské číše (vystavené ve vitrině u vstupních dveří) jsou ze století šestnáctého. Velká skříň prezentuje vynikající práce českých barokních sklářů a často až několikolitrové vítací číše zvané vilkumy. Porcelán pochází zejména z vídeňské manufaktury.

JÍDELNA (7)

V jídelně začíná prohlídka prostor určených k reprezentaci. Nad stolem prostřeným míšeňským porcelánem je zavěšen český křišťálový lustr. Tento typ lustru byl poprvé veřejnosti představen na Pražském hradě v roce 1723. Zlacený sedací nábytek je barokního stylu, stejně jako dva francouzské konzolové stoly (u oken). Podobiznami Habsburků vzdali Colloredo-Mansfeldové hold císařskému rodu, u kterého působili ve službách diplomatických i vojenských.

REPREZENTAČNÍ SALÓN (8), HERNA (9), KOUPELNA (10)

Štukovou výzdobu reprezentačního salónu vytvořili francouzští řemeslníci v roce 1911. Mezi nábytkem hlavně francouzské provenience vyniká komoda ve stylu André-Charlese Boulla z 19. století bohatě zdobená marketerií. Prostoru salónu vévodí portréty představitelů rodu Colloredo-Mansfeld.

V roce 1813 se na opočenském zámku uskutečnilo setkání ruského cara Alexandra, pruského krále Bedřicha Viléma III. a rakouského kancléře Metternicha. Tématem jednání byla hrozba Napoleonovy invaze.

Vedlejší herna je vybavena nábytkem koloniálního stylu. Stěny zdobí trofeje zvěře ulovené během zmiňovaných amerických cest majitele panství (medvěd kodiak, jeleni wapiti aj.)

Koupelna je ukázkou dobové luxusní hygieny 30. let 20. století. Malba na stěnách imituje obložení mramorem.

PŘEVLEKÁRNA (11)

Převlékárna funkčně doplňovala následující dámskou ložnici. Autory zátiší s ovocem a zvířaty jsou Gabriel Salci a Carl von Röttenbach. Nástěnný koberec je z Flander 18. století.

DÁMSKÁ LOŽNICE (12)

Nábytek v ložnici pochází z 19. století. Ve stylu tzv. druhého rokoka byla vyrobena souprava se stolem a křesly zdobená malbou s květinovými motivy. Na portrétech je zachycen Josefa II. Colloredo-Mannsfelda a na rytině Marie Terezie s rodinou.

HOSTINSKÉ POKOJE (13 – 17)

Zařízení bývalých pokojů pro hosty Vás seznámí s hlavními fázemi vývoje nábytku od 16. do 19. století. Po pokoji renesančním a dvou barokních následuje dvojice pokojů v duchu klasicismu, empíru a dalších stylů zejména 1. poloviny předminulého století. Za povšimnutí stojí španělský renesanční kabinet zdobený slonovinou (pokoj 13) a vídeňský sekretář s drobnými malbami a vykládáním (pokoj 17).

OBRAZÁRNY (18, 19)

Kořeny colloredo-mansfeldské sbírky obrazů jsou kladeny do počátku 18. století, součástí inventáře opočenského zámku se ale kolekce stala až roku 1895. V předchozích obdobích zdobila sídla rodu v rakouském Döblingu, Praze a Vídni. Katalog maleb z roku 1929 uvádí celkem 471 položek.

Zvláště hodnotná díla jsou umístěna v druhém sále galerie. Obraz (na malířském stojanu) Madona s dítětem a malým Janem Křtitelem je vztahován k významnému představiteli italské renesanční malby jménem Andrea del Sarto. Malba je datována rokem 1520. Rozměrná plátna bitevních scén ukořistil Rudolf Colloredo za třicetileté války v gonzagovském paláci v Mantově. Z předních malířů jsou na Opočně zastoupeni Giacomo del Po, Andrea Vaccaro a další.

KNIHOVNA (20)

První zmínka o opočenských knihách se nachází v protokolu sepsaném při inventarizaci majetku konfiskovaného rodu Trčků z Lípy (rok 1635). Systematicky však začal knihy shromažďovat až rod Colloredo. Roku 1747 obsahovala opočenská bibliotéka úctyhodných 1853 svazků, dnes čítá na 10000 inventárních jednotek. Významnou část knihovny tvoří díla právníká (např. Justiniánův kodex z roku 1542), dále filozofická, náboženská, historická a zeměpisná. Liber Cronicarum (ve vitríně vlevo) vydal v roce 1493 Hartmann Schedel v Norimberku. Vedle „Schedelovy kroniky“ je vystaven jeden svazek z prvního vydání Diderotovy encyklopedie z roku 1765.

Schodiště do přízemí a 2. patra zámku

ORIENTÁLNÍ ZBROJNICE (21)

Opočenské zbrojnice patří mezi největší a nejvýznamnější sbírky svého druhu v České republice. Jejich prohlídka začíná v expozici zbraní a zbroje mimoevropských kultur. Jedná se o exponáty turecké, kavkazské, íránské, indické, indonéské, čínské, japonské aj. Ve vitríně (ve středu místnosti) je uložen kvalitní soubor šavlí, dýk a kopí z Barmy a Thajska. Bronzový buben (vedle krbu) sloužil příslušníkům dongsonské kultury k přivolávání deště a dalším čarodějným praktikám. Jeho stáří je odhadováno na 2000 let.

LOVECKÝ SÁL (22)

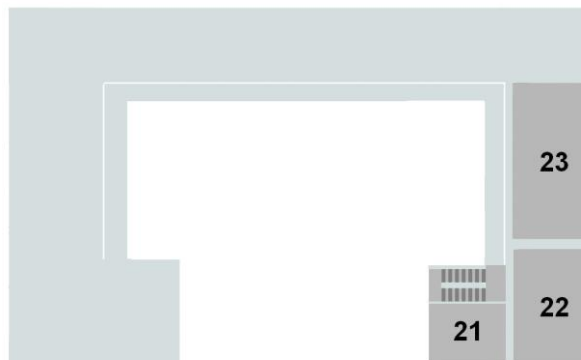
S Opočnem jsou úzce spjaty lov a myslivost. Oboru o rozloze 217 ha založili v místě Trčkové z Lípy již před rokem 1598. K nejstarším exponátům v loveckém sále patří kopí z období pozdní gotiky. Cenné exempláře se nacházejí mezi barokními loveckými tesáky, za zvláště hodnotné jsou považovány zejména sbírky palných zbraní. Ve zbrojnicích je hojně zastoupena česká produkce puškařských mistrů a firem – kupříkladu J. Procházka (Opočno), A. V. Lebeda (Praha), A. Ch. Kehlner Neveu (Praha) nebo J. Michael (Kuks). Ve sbírce nechybí ani práce předních zahraničních výrobců (například věhlasné dynastie Kuchenreiter, Zellner nebo Cominazzo). Renesanční kuše bohatě vykládaná rytou kostí je německé provenience, koňské postroje zdobené stříbrem patří ke kočáru v průjezdu zámku.

RYTÍŘSKÝ SÁL (23)

Do velkého sálu zbrojnice byl soustředěn soubor evropských vojenských zbraní a zbroje. Pušky a pistole v černých vitrínách vykazují velmi vysokou úroveň provedení. Jedná se například o štíhlé vykládané lovecké pušky zvané těšinky (nazvané podle města Těšína) nebo práce vynikajících puškařů Georga Zellnera či Pavla Ignáce Posera. V opočenské zbrojnici lze nalézt militaria z dílen dalších zbrojířů slavných jmen jako Merate, Siebenbürger, Deutsch, Hernandez nebo Ayala. Ochranné zbroje 16. a 17. století jsou v rytířském sále zastoupeny převážně originály, jen výjimečně kopiemi z období romantismu. Na maketu koně byla instalována renesanční tzv. maxmiliánská zbroj. V bohaté a pestré sbírce dřevcových zbraní a přileb převládají prosté vojenské exempláře. Kordy a rapíry (na zadní stěně sálu) vyprodukovala vyhlášená mečířská centra jako Toledo nebo Solingen. Rozměrný rodokmen rodu Colloredo byl namalován v 17. století. Období starověku zastupuje (u okna vedle rodokmenu) přilba římského vojáka.

APARTMÁ KINSKÝCH (24)

Pokoje zařízené ve stylu 1. poloviny 19. století s evropsky významným obrazem G. B. Chiaro (ve stolové vitríně).

Podrobné informace o sbírkách a historii zámku lze nalézt ve specializovaných materiálech, které jsou k dostání v prodejně suvenýrů.

Národní památkový ústav, územní památková správa na Sychrově

Správa státního zámku v Opočně, Trčkovo nám. 1, 517 73 Opočno, tel.: +420 494 668 216, opocno@npu.cz, www.zamek-opocno.cz